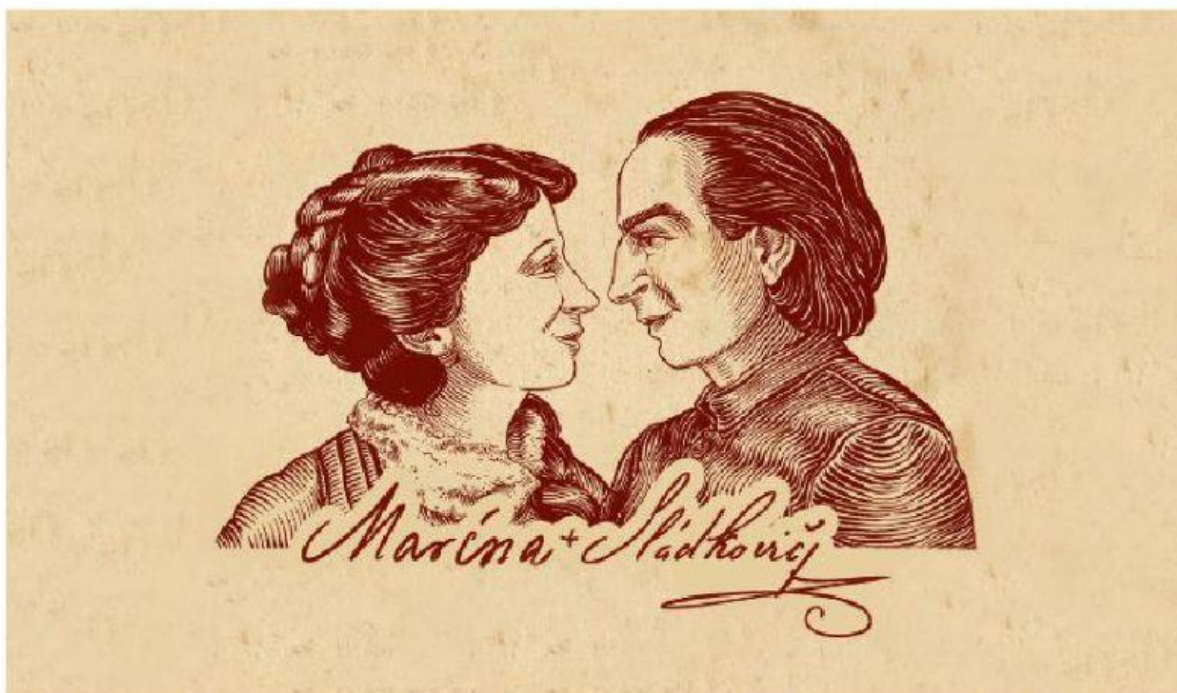

Andrej Sládkovič – Marína

1

Ja sladké túžby, túžby po kráse
spievam peknotou nadšený,
a v tomto duše mojej ohlase
svet môj je celý zavrený;
z výsosti Tatier ona mi svieti,
ona mi z ohňov nebeských letí,
ona mi svetý pohýna;
ona mi kýva zo sto životov:
No centrom, živlom, nebom, jednotou
krás mojich moja Marína!

41

Možno mi tvojich úst sa odrieknuť,
možno mi ruku nedostať,
možno mi v diaľky žiaľne utieknuť,
možno mi nemilým ostať,
možno mi ústam smädcom umierať,
možno mi žiaľit' v samote,
možno mi život v púšťach zavierať,
možno mi nežit' v živote,
možno mi seba samého zhubiť: —
nemožno mi t'a nelúbit'!

72

Slovensko mladé, rodisko moje
aj mohyla mojich kostí!
V tebe mám pekných obrazov dvoje
a dvoje veľkých l'úbostí! —
Ako je krásna tá moja deva,
aká k nej l'úbosť vo mne horieva:
tak ty a k tebe, otčina!
Ako tys' pekná, krajina moja,
ako mladistvosť milá mi tvoja:
tak pekná, milá Marína!

73

Chcel bych vás objat', kraje rodiny!
náručie úzke, šírý cit:
Jak mi je sladko v ňadrách Maríny
objatie vaše pocítiť!
Jak mi je blaho nič, nič nežiadať,
z objemu v objem naveky padať,
troch nebies slasti prijímať!
Vlast' drahú l'úbit' v peknej Maríne,
Marínu drahú v peknej otčine,
a obe v jednom objímať!

147

V žiaľoch sa topí srdce dievčiny
a bledý tieň zalieva tvár,
že partu mladú strhnú hodiny
a svadba je slobody kar;
lebo mládenských krás voľné kráče
svätá jej vernosť l'úbit' zakáže;
a starostí hrudnatý svet
zahacpe peknú prázdnotu duší
a búra hrubých robôt ohluší
citov dievčích pekný predmet!

185

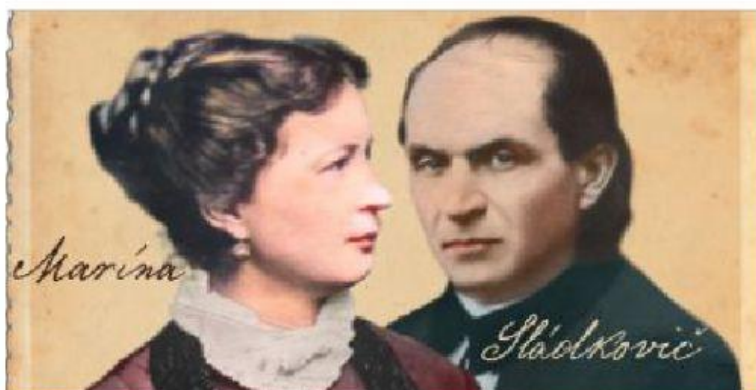
A čo je mladosť? — Dvadsaťpäť rokov?
Ružových tvári hlad' jará?
Či údov sila? Či strmosť krokov?
Toto sa všetko zostará!
Mladosť je túžba živá po kráse,
je hlas nebeský v zemskej ohlase,
je nepokoj duší svätý,
je tá mohutnosť, čo slávu hľadá,
je kvetín lásky rajská záhrada,
je anjel v prachu zaviaty!

148

Duch devy plače, horko narieka
nad l'úbosti svätej skazou,
že kvet jej s poľným kvetím uteká,
krahne ostrím divých mrazov;
l'úbosť devina je cit bez hlasu,
vyšvihnúť nesmie sa nad zvyk času,
vzneť musí, čo neverí;
poslušnú dušu úbohej dcéry
s chlapom cudzím, ba odporným zverí
studený prsteň materi. —

291

Marína moja! teda tak sme my
ako tie božie plamene,
ako tie kvety na chladnej zemi,
ako tie drahé kamene;
padajú hviezdy, aj my padneme,
vädnu tie kvety, aj my zvädneme,
a klenoty hruda kryje;
Ale tie hviezdy predsa svietili,
a pekný život tie kvety žili,
a diamant v hrude nezhnije

1. Prirad'te k 4 základným motívom citáty z Maríny, ktoré ich dokumentujú:

1. krása	-
2. láska k Maríne	-
3. láska k Slovensku	-
4. mladost'	-

2. Nájdite v bás prostriedky:

a) Epiteton	-
b) Dvojité zápor	-
c) Inverzia	-
d) Metafora	-
e) Anafora	-
f) Personifikácia	-

3. Vysvetlite ako delí svoju lásku medzi ženou a vlastou Sládkovič a ako Kollár? Dokumentujte na základe ukážky a citujte. Kollárovo delenie nájdite v 1. speve v 120 strofe a citujte: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/142/Kollar_Slavy-dcera/2

Sládkovič:

Kollár:

Aký rozdiel v skutočnom živote mali osudy lások oboch básnikov?

4. Vypočujte si hudobnú úpravu jednej strofy z Maríny a napíšte jej číslo.
<https://www.youtube.com/watch?v=SxPm-bDOSwo>

strofa číslo:

5. Spojte jednotlivé premeny básnikovho lúbstného citu s prislúchajúcimi strofami: (ukážka + https://zlatyfond.sme.sk/dielo/17/Sladkovic_Marina/2)

a) Marína ako stelesnenie všetkých krás:	strofa č.
b) Prelínanie lásky k Maríne s láskou k vlasti:	strofa č.
c) Mína v podobe víly v nadpozemskom svete:	strofa č.
d) Odmietanie imaginárneho sveta, návrat k problémom národa:	strofa č.
e) Uzmierenie vďaka za prežitý cit:	strofa č.
f) Oslava mladosti:	strofa č.

6. Vyjadrite hlavnú myšlienku bás. skladby svojimi slovami.

Vysvetlite, prečo súhlasíte alebo nesúhlasíte s interpretáciou docentky Evy Tkáčikovej: <https://www.rtvs.sk/clanok/100924/andrej-slackovic-1820-1872> (od: 05.06 – 07.06)

7. Napíšte zamyslenie (max. 50 slov), čo pre Vás znamená mladosť, inšpirujte sa Sládkovičom.